

2.12.2016

VALTIONEUVOSTON ASETUS AJONEUVOJEN RAKENTEESTA JA VARUSTEISTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN MUUTTAMISESTA**PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ**

Ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista annettua valtioneuvoston asetusta muutettaisiin.

Asetuksen muutos liittyy ajoneuvolakia muuttavaan hankkeeseen, jossa Liikenteen turvallisuusvirasto valtuutetaan antamaan autojen ja perävaunujen rakennetta ja varusteita koskevat yksityiskohtaiset tekniset määräykset, jotka korvaavat Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen. Vastaavat Liikenteen turvallisuusviraston määräykset muiden ajoneuvoluokkien osalta ovat tulleet voimaan vuoden 2015 alusta.

Asetuksen on tarkoitus tulla voimaan samanaikaisesti ajoneuvolain muutoksen kanssa kesäkuussa 2017.

PERUSTELUT**1 Nykytila**

Muiden ajoneuvojen kuin autojen ja perävaunujen teknisistä vaatimuksista annetut normit ovat ajoneuvolaissa sekä siinä annettujen valtuuksien nojalla Liikenteen turvallisuusviraston määräyksessä ja ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (1270/2014). Asetus sisältää muiden ajoneuvojen kuin autojen ja niiden perävaunujen rakenteita ja varusteita koskevia ajoneuvolain perussäännöksiä tarkentavia säännöksiä siltä osin kun tarkempia säännöksiä ei voida antaa Liikenteen turvallisuusviraston määräyksellä.

2 Ehdotetut muutokset**2.1 Pääasialliset muutokset**

Ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista annettua valtioneuvoston asetusta muutettaisiin niin, että soveltamisalaan lisättäisiin autot ja niiden perävaunut muiden ajoneuvoluokkien rinnalle. Lisäksi otettaisiin huomioon autojen ja niiden perävaunujen EU-lainsäädännön vaatimukset, kuten yksittäishyväksyntämenettely sekä yksittäishyväksyntää ja piensarjatyypin hyväksyntää koskevat vaatimukset.

2.2 Pykäläkohtaiset muutokset

1 §. Soveltamisala. Asetuksen 2 ja 3 luvut muutettaisiin koskemaan muiden ajoneuvoluokkien lisäksi autoja ja niiden perävaunuja, joten 1 §:n soveltamisala muutettaisiin tätä vastaavaksi.

2 §. Määritelmät. Määritelmistä poistettaisiin tarpeettomana muun ajoneuvon kuin auton ja sen perävaunun määritelmä, koska asetuksen 2 ja 3 luvut muutettaisiin koskemaan myös autoja ja niiden perävaunuja.

2 luvun otsikko muutettaisiin koskemaan kaikkia ajoneuvoluokkia, myös autoja ja niiden perävaunuja.

13 a §. Auton ja sen perävaunun hyväksymisen kohteet. Uusi 13 a § vastaisi sisällöltään 5 §:n L-luokkien ajoneuvojen vaatimuksia.

13 b §. Auton ja sen perävaunun osaa, järjestelmää tai erillistä teknistä yksikköä koskevat hyväksynnit. Uusi 13 b § vastaisi sisällöltään 5 §:n L-luokkien ajoneuvojen vaatimuksia.

13 c §. Auton hyväksynnässä sovellettavat melun ja päästöjen raja-arvot. Uusi 13 c § vastaisi sisällöltään 5 §:n L-luokkien ajoneuvojen vaatimuksia. Auton perävaunuille ei ole kuitenkaan määritelty EU-säädöksissä melun ja päästöjen raja-arvoja, joten pykälä koskisi vain autoja.

13 d §. Auton ja sen perävaunun hyväksynnässä sovellettavat mittojen ja massojen raja-arvot. Uusi 13 d § perustuisi autojen ja perävaunujen rakenteesta ja varusteista annetun asetuksen (1248/2002) liitteen 1 alaviitteeseen 30, jonka teksti siirrettäisiin sellaisenaan 13 d §:ksi. Vaatimus on katsottu vaikutukseltaan niin merkittäväksi, että sitä ei voitaisi siirtää asetuksen 1248/2002 pääosin korvaavaan Trafin määräykseen.

3 luvun otsikko muutettaisiin koskemaan kaikkia ajoneuvoluokkia, myös autoja ja niiden perävaunuja.

14 §. Poikkeukset rikkovia testejä edellyttävistä vaatimuksista. 14 § muutettaisiin koskemaan kaikkia ajoneuvoluokkia, myös autoja ja niiden perävaunuja. Näiden ajoneuvojen liikenteeseen hyväksymisessä voidaan käyttää tyyppi- ja piensarjahyväksynnän lisäksi myös yksittäishyväksyntää. Yksittäishyväksynnässä olisi syytä noudattaa samoja periaatteita kuin muutoin yksittäisten ajoneuvojen hyväksynnässä tai piensarjoissa, joten pykälään lisättäisiin maininta myös sen soveltamisesta yksittäishyväksyntöihin.

15 §. Poikkeukset energia- ja ympäristövaikutusten rajoittamista koskevista vaatimuksista. 15 § muutettaisiin koskemaan kaikkia ajoneuvoluokkia, myös autoja ja niiden perävaunuja. Näiden ajoneuvojen liikenteeseen hyväksymisessä voidaan käyttää tyyppi- ja piensarjahyväksynnän lisäksi myös yksittäishyväksyntää. Yksittäishyväksynnässä olisi syytä noudattaa samoja periaatteita kuin muutoin yksittäisten ajoneuvojen hyväksynnässä tai piensarjoissa, minkä vuoksi pykälään lisättäisiin maininta pykälän soveltamisesta yksittäishyväksyntöihin.

Energia- ja ympäristövaikutusten osalta pykälässä on voimassaolevassa versiossa suljettu pois kaikki muut vaatimukset kuin puhtaasti energia- ja ympäristövaatimuksiin liittyviin raja-arvoihin liittyvät vaatimukset. Erityisesti autojen osalta muut kuin puhtaasti ra-

ja-arvoihin liittyvät vaatimukset muodostavat nykyään entistä suuremman osan erityisesti ympäristövaatimusten vaatimustenmukaisuudesta, esimerkkinä raskaan kaluston pakokaasujen jälkikäsitteilylaitteiden tehon valvontaan liittyvät toimenpiteet. Suurin osa Suomessa liikenteeseen otettavista raskaista ajoneuvoista otetaan käyttöön yksittäishyväksynnän nojalla, jolloin poikkeus muista kuin päästöjen raja-arvoja koskevista vaatimuksista aiheuttaisi ison poikkeaman EU-vaatimukseen nähden. Tällainen poikkeus ei myöskään olisi linjassa autojen ja perävaunujen tyyppihyväksyntää koskevan puitedirektiivin 2007/46/EY vaatimuksien kanssa. Direktiivin mukaan jäsenvaltiot voivat yksittäishyväksynnöissä ja kansallisissa piensarjoissa antaa vapautuksia EU-vaatimuksista, mutta niiden on annettava samalla vaihtoehtoisia vaatimuksia jotka tähtäävät samaan tasoon kuin EU-vaatimukset. Tämä direktiivin vaatimus ei toteutuisi, jos poikkeukset annettaisiin nykyisessä pykälässä säädetyin ehdoin, joten pykälässä säädettäisiin, että myös muita kuin raja-arvoja koskevia vaatimuksia olisi sovellettava silloin kun se olisi energia- ja ympäristövaikutusten rajoittamiseksi tai valvomiseksi välttämätöntä.

15 a §. *Poikkeukset nopeudenrajoittimen asennusvaatimuksesta.* Uudessa pykälässä säädettäisiin niistä ajoneuvoista joissa ei ole tarkoituksenmukaista edellyttää ajoneuvolain 25 §:ssä tarkoitettua nopeudenrajoitinta. Poikkeukset vastaisivat pääosin nykyään liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädettyjä vaatimuksia.

Kohdassa 1 asennusvaatimuksesta vapautettaisiin sellaiset autot, joissa nopeudenrajoittimen asentaminen saattaisi vaarantaa viranomaisen tehtävän suorittamisen niissä rajatuissa tapauksissa kun nopeudenrajoittimen asetusnopeuden ylittäminen on tarpeellista. Tällaisia autoja olisivat esimerkiksi poliisiautot. Aiemmasta poiketen vapautus annettaisiin myös Tullin ja rajavartiolaitoksen autoille, koska niiden käyttö vastaa asiallisesti poliisiautoja. Kohdassa 2 annettaisiin vapautus yksinomaan taajamaliikenteessä käytettäville linja-autoille. Taajamanopeudet ovat sen verran alhaisempia kuin yleensä edellytetyt asetusnopeudet, että nopeudenrajoittimen asennus ei ole tarkoituksenmukaista. Kohdassa 3 vapautus annettaisiin ajoneuvoille, jotka eivät alhaisen rakenteellisen nopeuden vuoksi voi saavuttaa säädettyä asetusnopeutta, jolloin nopeudenrajoittimen asentaminen olisi käytännössä tarpeetonta. Aetusnopeutta koskevat tarkemmat määräykset annetaan Liikenteen turvallisuusviraston määräyksellä.

16 §. *Poikkeukset vaatimuksista kolmansien maiden ajoneuvoille.* 16 § muutettaisiin koskemaan kaikkia ajoneuvoluokkia, myös autoja ja niiden perävaunuja.

17 §. *Muut erityiset poikkeukset.* 17 § muutettaisiin koskemaan kaikkia ajoneuvoluokkia, myös autoja ja niiden perävaunuja.

3 Vaikutukset

Ehdotuksilla ei ole itsessään valtiontaloudellisia vaikutuksia eikä muita merkittäviä taloudellisia vaikutuksia.

Asetuksen muutos liittyy kuitenkin ajoneuvolakia muuttavaan hankkeeseen, jossa Liikenteen turvallisuusvirasto valtuutetaan antamaan autojen ja perävaunujen rakennetta ja varusteita koskevat yksityiskohtaiset tekniset määräykset, jotka korvaavat Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen. Vastaavat Liikenteen turvallisuusviraston määräykset muiden ajoneuvoluokkien osalta ovat tulleet voimaan vuoden 2015 alusta. Teknisten

normien annon siirrolla pyritään yksinkertaistamaan ja tehostamaan ajoneuvoteknisten säännösten antamista.

4 Asian valmistelu

Ehdotus on laadittu liikenne- ja viestintäministeriössä yhteistyössä Liikenteen turvallisuusviraston kanssa. Ehdotuksesta pyydettiin lausunnot...

5 Voimaantulo

Asetus ehdotetaan tulevaksi voimaan XX päivänä XXXXXkuuta 201X.

Voimaantulo olisi samaan aikaan kuin ajoneuvolain muutoksella, jossa Liikenteen turvallisuusvirasto valtuutetaan antamaan määräykset auton ja perävaunun tarkemmista teknisistä vaatimuksista.

6 Valtuudet asetuksen antamiseen

Valtuussäännökset asetuksen antamiselle ovat ajoneuvolain 7, 27 ja 29 §:ssä.